

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти з
науково-педагогічної та навчальної
роботи

проф. ЗВО

Оксана СЕРЕБРЕННІКОВА

« 31 » серпня 2022 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Виконувач обов'язків завідувача
кафедри пропедевтики внутрішньої
медицини

доц. ЗВО

Галина ТОМАШКЕВИЧ

« 31 » серпня 2022 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2022
Навчальний рік	2022-2023
Кафедра	Пропедевтики внутрішньої медицини
Контактна інформація	prop.intmed@vnmu.edu.ua вул. Хмельницьке шосе, 96, м. Вінниця, 21029 тел. +38 067 257 58 54
Укладачі силабусу	Томашкевич Галина Іванівна, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, к.мед.н. Ошовський Іван Никифорович, доцент кафедри загальної хірургії, к.мед.н. Лайко Лілія Іванівна, доцент кафедри пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми, к.мед.н.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 57, складова циклу дисциплін загальної підготовки
Курс/семестр	2 курс (III семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/кількість кредитів ЄКТС)	150 годин /5 кредитів ЄКТС Модуль 1. Зміст основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю. – 50 годин/1,67 кредитів ЄКТС Модуль 2. Зміст основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих хірургічного профілю. – 50 годин/1,67 кредитів ЄКТС Модуль 3. Зміст основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих педіатричного профілю. – 50 годин/1,67 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Модуль 2. Зміст основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих хірургічного профілю. – 50 годин/1,67 кредитів ЄКТС Практичні заняття - 20 год Самостійна робота -30 год В цілому: аудиторні заняття 40–%, самостійна поза аудиторна робота 60 – %
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. «Догляд за хворими» (практика) є першою клінічною дисципліною, під час вивчення якої відбувається знайомство студента із роботою медичних закладів стаціонарного типу, перший контакт із хворими, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки. Навчальна дисципліна «Догляд за хворими» передбачає вивчення гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшого та частково середнього медичного персоналу і застосовуються для створення комфортних умов перебування хворого у медичному закладі, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень, а також опанування найпростішими маніпуляціями надання першої медичної допомоги при невідкладних станах.

Засвоєння матеріалу базується на послідовному ознайомленні з особливостями реалізації вказаного обсягу дій у роботі терапевтичних, хірургічних та педіатричних відділень лікарень.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки:

латинська мова та медична термінологія; медична біологія; медична та біологічна фізика; біологічна та біоорганічна хімія; анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; нормальна фізіологія та десмургія.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою викладання навчальної дисципліни «Догляд за хворими (практика)» є опанування студентом основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої людини із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Догляд за хворими (практика)» є:

- Засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування
- Набуття основних практичних навичок з догляду за хворими в умовах стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта, основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки, а саме: загальна хірургія, травматологія та ортопедія, реанімація та інтенсивна терапія, акушерство та гінекологія, урологія, медична реабілітація, педіатрія, внутрішні хвороби, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці внутрішніх хвороб, у загальній хірургії, у клініці дитячих хвороб.

Демонструвати володіння навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями хірургічного профілю, виконувати необхідні медичні маніпуляції:

демонструвати володіння навичками дотримання лікувально-охоронного та забезпечення санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів хірургічного стаціонару

проводити розпитування та огляд хворого

демонструвати методику проведення антропометричних досліджень хворого і робити висновок щодо конституціонального типу обстежуваного

робити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами термометрії та реєстрації температурних кривих

демонструвати володіння навичками догляду за хворими із гарячкою

демонструвати найпростіші медичні маніпуляції з проведення хворим медикаментозних та фізіотерапевтичних процедур

демонструвати володіння навичками забезпечення особистої гігієни хворих та догляду за важкохворими

демонструвати навички надання першої допомоги хворим із порушеннями з боку серцево-судинної та дихальної систем

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 2. Зміст основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих хірургічного профілю.	3семестр 50 год/1,67 кредити	Практичні заняття № 1-10 Теми для самостійного опрацювання №1-10
--	---------------------------------------	---

Дисципліна включає 10 тем, які поділені на 1 тематичний модуль.

Модуль 1. Зміст основні завдання догляду за хворими в загальній системі лікування хворих хірургічного профілю.

Тема 11. Особливості догляду за хірургічними хворими в приймальному відділенні.

Тема 12. Організація роботи в хірургічному стаціонарі.

Тема 13. Санітарно-епідеміологічний режим у хірургічному стаціонарі. Методи антисептики.

Тема 14. Догляд за хворими в передопераційному періоді.

Тема 15. Особливості догляду за хворими, що перенесли оперативне лікування, а також із числа осіб, що постраждали в наслідок бойових дій

Тема 16. Організація роботи в операційному блоці.

Тема 17. Догляд за хворими в реанімаційно-операційному блоці за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами.

Тема 18. Догляд за хворими в операційному блоці.

Тема 19. Догляд за хворими в чистій перев'язочній.

Тема 20. Догляд за хворими в гнійній перев'язочній.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- Доглядати за хірургічними хворими
- Проконтролювати якість передстерилізаційної обробки інструментів
- Підготовка відповідних засобів та демонстрація проведення очисних та лікувальних клізм на фантомі
- Провести вимір температури тіла
- Підготувати відповідні засоби та провести на муляжі годування важко хворих.
- Виконувати загально-лікарські маніпуляції (перев'язки, ін'єкції, промивання шлунку і кишківника, катетеризацію сечового міхура та периферичної вени) -
- Проводити реанімаційні заходи при клінічній смерті.
- Вміти провести дослідження пульсу та вимір АТ.

На практичних заняттях студенти формулюють висновки до опрацьованої теми та розв'язують клінічно-орієнтовані ситуаційні задачі та тестові завдання.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем для індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра загальної хірургії/Студенту/Очна форма навчання/ Медицина/ 2 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням

<https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра загальної хірургії#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmue.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, розв'язання ситуаційних задач
Підсумковий контроль дисципліни – диф. залік	Методи: усне та письмове опитування, тестовий контроль та оцінка практичних навичок (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmue.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmue.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів формується за результатами усної відповіді, вирішенням ситуаційних задач та відпрацюванням практичних навичок з терапевтичного, хірургічного та педіатричного профілю. Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінку “Відмінно” отримує студент, який твердо знає програмований матеріал сестринської практики, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою.

Оцінку “Добре” отримує студент, який знає програмований матеріал сестринської практики, грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

Оцінку “Задовільно” отримує студент, який знає основний матеріал сестринської практики, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формування, порушує послідовність у викладанні програмованого матеріалу і відчуває труднощі при використанні практичних навиків.

Оцінку “Незадовільно” отримує студент, який не знає значної частини програмованого матеріалу сестринської практики, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність самостійної практичної роботи для виконання відповідного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, вірно та чіткими формулює висновок, відповідь.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичного завдання, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при його виконанні, допускає конкретні помилки, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може завершити їх в повному обсязі.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні елементарних маніпуляцій, порушує порядок виконання практичної роботи.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до теста.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (диференційний залік)

Оцінка «відмінно» виставляється студенту який грамотно та в логічній послідовності надає відповіді на питання екзаменаційного білету. Під час відповіді демонструє здатність аналізувати теоретичний матеріал, робить ґрунтовні висновки щодо значення теоретичного матеріалу для практичної медицини, надає чіткі правильні відповіді на додаткові нестандартні питання, може пояснити, як практично здійснюється та чи інша маніпуляція профілактика ускладнень, знає принципи його лікування.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який добре володіє теоретичним матеріалом та в логічній послідовності надає відповіді на питання екзаменаційного білету, але допускає незначні неточності, які швидко виправляє при відповіді на уточнюючі запитання екзаменатора. Під час відповіді на питання з сестринської практики може пояснити, як здійснюється в цілому та чи інша процедура, маніпуляція.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який при відповіді на питання екзаменаційного білету демонструє знання базових понять та визначень, допускає значні неточності або має труднощі при відповіді на питання з сестринської практики, не може розкрити в достатньому обсязі принципів послідовності виконання основних маніпуляцій, як наслідок – досягти необхідного результату, допускає неточності при відповіді на конкретизуючі питання екзаменатора.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не знає відповіді на одне з питань екзаменаційного білету, допускає грубі помилки при відповіді на питання з сестринської практики, не може пояснити базові поняття та визначення, не знає принципів виконання основних сестринських маніпуляцій, не знає відповіді на додаткові уточнюючі запитання екзаменатора.

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (Вінниця, 2020). (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи))

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове

місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

10 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який приймав участь (без призового місця) у внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи

8 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно приймав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не приймав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

6-7 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 3 таблиць, або навчальний відеофільм для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

3-5 балів додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 2 таблиць, або створив тематичну ілюстровану презентацію певної сестринської маніпуляції (не менше 2) для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки біологічної безпеки, безпеки поводження з хімічними реактивами та пальниками проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття. Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання реферату, чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3». **Додаткові індивідуальні бали.** Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії/ Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії / Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. **Навчальні ресурси** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії/ Студенту.

1) Основна література:

1. Загальна хірургія: підручник / М. Д. Желіба, С. Д. Хіміч, І. Г. Герич та ін.: за ред. Професорів М. Д. Желіби, С. Д. Хіміча. – К.: ВСВ “Медицина”, 2018. -488с.
2. Дронов О.І., Сипливий В.О., Ковальська І.О., Скомаровський О.А., Крючина Є.А. Курс лекцій з загальної хірургії: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. мед. закл. III-IV рівнів акредитації – Вид. 2-ге, доп. – К.:, 2011. – 487 с.
3. Нетяженко В.З., Щуліпенко І.М., Дідківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. – К.: Здоров'я, 2013. - 591 с.
4. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика): підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації.– Вид 3-тє, випр. – К.: Медицина, 2015. — 488 с.
5. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.

2) Додаткова література:

1. **Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка:** навч.посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 3-є вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ “Медицина”, 2017. – 600 с.
2. Основи догляду за хірургічними хворими: навчально-методичний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації / Шумейко І.А., Лігоненко О.В., Чорна І.О., Зубаха А.Б., Дігтяр І.І., Стороженко О.В. - Полтава, 2015. - 160 с.
3. Польовий В. П. Догляд за хворими хірургічного профілю / В. П. Польовий, О. Й. Хомко, С. П. Польова, А. С. Паляниця. – Чернівці : Медуніверситет, 2012 – 380с.

3) Інформаційні ресурси:

1. Яворський О.Г. DVD-фільм «Догляд за хворими. Основи мед сестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
2. Яворський О.Г. DVD-фільм «Огляд хворого. Основи мед сестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
3. [Наказ МОЗ України № 798 від 21.09.2010](#) Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу" [електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://medsoft.ucoz.ua>
4. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>

5. Наказ МОЗ України № 223 від 22.10.1993 Про збір, знезараження та здачу використаних медичних виробів одноразового застосування із пластичних мас [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>

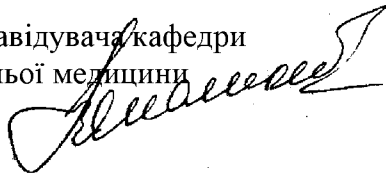
4) Інтернет-ресурси

6. З тем «Загальний огляд хворого»
– <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
– <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>
7. З питань етико-деонтологічних аспектів роботи медичного працівника:
– http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vzhdu/2011_57/vip_57_13.pdf
http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/Mosv/2012_4/data/article22.pdf
9. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії/ Студенту).
10. Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної хірургії/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Догляд за хворими» обговорено та затверджено на засіданні кафедри пропедевтики внутрішньої медицини (протокол №1, від 26 серпня 2022 року)

Відповідальний за курс

Виконувач обов'язків завідувача кафедри
пропедевтики внутрішньої медицини

доцент ЗВО Галина ТОМАШКЕВИЧ